75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 183. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЖОВТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 3, 1968 No. 183. VOL. LXXV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Середа, 2 жовтня 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВИДАВ ПРОКЛЯМАЦІЮ, в якій закликає американський нарід відзначити 12-го жовтня в неділю День Колюмба. Італійський моряк Христофор Колюмб в 1492-му році відкрив Америку, чим виявив „ширину своєї уяви, силу своєї рішучости та величину свого осягу", що й досі не притемнилися, хоч від того часу минуло 476 років. Президент закликає відзначити День Колюмба різними церемоніями та вивішенням американського прапора на своїх домах.

ПРЕМ'ЄРИ МІНІСТРІВ КАНАДИ Й ФРАНЦІЇ погодилися в тому, що ними очолювані уряди працюватимуть в тому напрямку, щоб поліпшити відносини між обидвома країнами. Французький прем'єр Моріс Кув де Мурвіль прибув на похорон прем'єра провінції Квебек і після похоронів впродовж 90-ох мінут конферував із канадійським прем'єром П'єрром Еллiоттом Трудо. Між Канадою й Францією було деяке політичне охолодження від липня 1967-го року, коли французький президент ген. де Голль вмішувався у внутрішні справи Канади. Французький прем'єр заявив, що преса перебільшила „труднощі" між Оттавою і Парижем.

КОМУНІСТИЧНІ КАНДИДАТИ НА ПРЕЗИДЕНТА і віце - президента вели виборчу кампанію в Ню Йорку, але їх слухали тільки двісті осіб. Кандидат на віце - президента Майкел Заґарелл промовляв в час полуденка на розі 38-ої вулиці та 8-ої авеню. Преса пригадує, що в 30-их роках на таких вуличних комуністичних зборах бували тисячі осіб. Промовляла і комуністична кандидатка на президента Шарлін Мітчелл, яка виступала проти Чехо-Словаччини тому, що там чехи продукували зброю для Західньої Німеччини. Тому комуністичні держави мусіли окупувати Чехо - Словаччину. Прохожі слухали цих комуністичних брехонь, спльовували та йшли далі.

СУД В МЕМФІСІ, ТЕННЕССІ, ПЕРЕСЛУХУВАВ вбивника проповідника д-ра Мартина Лютера Кінґа — Джеймса Ерла Рея, який після вбивства втік був до Англії, звідки його 19-го липня видали ЗСА. Рей перебуває під дуже гострою вартою у в'язниці. і його оборонець Артур Дж. Гейнс нарікав на це, що заясне світло у в'язниці, телевізійні камери, вартові та все інше роблять підсудного нервовим у в'язниці. Суд визнав винними адвоката Гейнса, приватного детектива та двох мемфіських журналістів в образі суду тим, що надруковані були статті про загострі засоби безпеки для підсудного Рея.

ЦІНИ НА ФАРМЕРСЬКІ ПРОДУКТИ збільшилися в місяці, який закінчився 15-го вересня, на 2 відсотки, — як повідомляє Департамент Рільництва. В попередньому місяці ціни були збільшилися на дві треті одного відсотка. В порівнянні з цінами, які були рік тому, то фармерські продукти тепер є на 6 відсотків дорожчі. В половині вересня ц. р. фармери діставали за зерно та за худобу 267 відсотків пересічних цін із років 1910-1914. Кошти фармерської продукції тепер становлять 356 відсотків коштів із 1910-1914 років

Д-Р ДЕНТОН КУЛІ ЗАЯВИВ, ЩО ПЛЯНУЄ сконструювати штучне серце, бо є велике число таких пацієнтів, які потребують перещіпленого серця, але нема тих, які могли б давати своє серце після своєї смерти. Д-р Кулі досі перещепив найбільше число сердець. Він робив би це частіше, але немає під рукою сердець, які можна б перещепити. Штучне серце - машину плянує д-р Кулі зробити до п'ятьох років. Також д-р Майкел ДеБейкі з Тексасу сподівається до п'ятьох років мати готове штучне серце.

У СВІТІ

КОМАНДУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ ЗСА У В'ЄТНАМІ подало до відома, що представники командувань усіх збройних сил союзних держав, які мають свої військові з'єднання в Південному В'єнамі, підписали секретний військовий плян ведення війни в наступному 1969 році. Крім ЗСА в Південному В'єтнамі мають свої війська ще Австралія, Південна Корея, Сіям і Нова Зеляндія.

ФОТОГРАФІЇ З РОДИННОГО ЖИТТЯ БРИТІЙСЬКОЇ КОРОЛЕВИ ЄЛИСАВЕТИ II опублікував французький ілюстрований журнал „Парі Матч". На деяких із цих фотографій королева представлена в ліжку із своїми дітьми. Опублікування цих фотографій, які були роблені членами королівської родини і дісталися якимось чином в посторонні руки, викликало негодування королевої Єлисавети і її найближчих. Не зважаючи на це, лондонська газета „Лондон Дейлі Експрес" передрукувала вже одне фото й заповідає публікацію інших. Права на публікацію цих фотографій закупив американський журнал „Лайф", як також деякі канадійські, австралійські та інші журнали.

ВІДЗНАЧУВАННЯ В КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ 19-РІЧЧЯ ПОСТАННЯ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ проходило цього року під гаслами прославлення „працюючої кляси" — робітників, селян — незаможників, і середняків, „армії народного визволення" тощо. Минулими роками під час таких урочистостей на першому місці прославлювано „червоних ґвардійців", які рекрутувалися з-поміж студентства і крайнє лівої робітничої молоді. З приводу цих роковин комунокитайський уряд одержав привітання також з Москви, але без будь-якої згадки про комуністичну партію Китаю.

ЗГІДНО З ПРОГОЛОШЕНИМИ ОФІЦІЙНО ВИСЛІДАМИ ВСЕНАРОДНОГО ГОЛОСУВАННЯ В ГРЕЦІЇ, за новою конституцією голосувало 91.87% виборців. Усіх зареєстрованих було 6 516 285 осіб, голосувало 5 048 981. За нову конституцію віддало свій голос 4 638 543 виборців, проти 391 923, або 7.76%, уневажнених голосів було 18 515 або 0.37%.

В БОННІ, СТОЛИЦІ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ, відбулися бурхливі демонстрації соціял - демократичних і соціялістичних студентів проти правої Національно-Демократичної Партії, яка відбула своє зібрання під проводом Адольфа фон Таддена. Посадник західнього Берліну Кляус Шюц звернувся до союзного командування в Берліні з вимогою заборонити діяльність Національно-Демократичної Партії.

У САЙҐОНІ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ВЛАСТІ ВІДІБРАЛИ право акредитації на 30 днів представникові аґенції „Юнайтед Пресс Інтернешенел" Бертові Окулі за оприлюднення вістки про воєнні дії морської піхоти в здемілітаризованій смузі — поки ще військові власті передали ту вістку до преси. Названий журналіст заявив, що діяв в добрій вірі.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ НАРАДИ, СХВАЛИВ ПЕРЕДЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ

Джерзі Сити. Три тисячі нових членів упродовж трьох кінцевих місяців цього року є ціллю передювілейної кампанії Українського Народного Союзу, яку схвалив його Головний Екзекутивний Комітет на своїх чергових нарадах, що відбулися у вівторок, 1-го жовтня, впродовж дня в приміщеннях Головної Канцелярії УНС. Ця тримісячна передювілейна кампанія попередить багато різноманітних активностей та імпрез, що відбуватимуться в наступному ювілейному році, в якому УНСоюз відзначатиме своє 75-річчя. Перед нарадами Екзекутива УНС вислухала інформацій проф. д-ра Антона Рудницького, який приготовляє постановку своєї нової опери „Анна Ярославна", до лібретта Леоніда Полтави, прем'єра якої відбудеться в наступному році з нагоди 75-річчя УНС. Наради Екзекутиви відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них, крім нього взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету: заступник головного предсідника інж. С. Куропась (який того дня мав свої уродини), заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, заступник головного, предсідника і керівник рекордового відділу Володимир Сохан, головний секретар і керівник організаційного відділу д-р Ярослав Падох і головний касир дир. Петро Пуцило, як також ред. А. Драган.

Звіт гол. касира П. Пуцила

Наради, після їх відкриття, започаткував, як звичайно, головний касир Петро Пуцило, інформуючи Екзекутиву про впливи, видатки та інвестиції фондів УНС за час від попередніх екзекутивних нарад, що відбулися 19 липня ц. р. У тому часі УНС інвестував дальших $542,377.-25 у вартісних паперах (бондах), а $163,717.08 в гіпотечних позичках. З кінцем серпня ц .р. майно УНСоюзу виносило $34.476.615.98, з чого 24.329.998.72 інвестовані в бондах, $ 8.530.094.63 інвестовані в гіпотечних позичках, $580.199.54 в реальностях, $531.958.60 в позичках для членів, $ 51.112.25 в друкарських машинах і $453.-252.24 є в готівці на банкових контах. В серпні майно УНСоюзу збільшилося ,після всіх виплат, на $189.865.-18. Звітодавець в дальшому характеризував поодинокі інвестиції, зокрема в гіпотечних позичках, назвав подання про нові такі позички, висловив ряд завваг про виконування своїх фінансових повинностей поодинокими Відділами УНС та закінчив свій звіт порівняннями та загальною характеристикою господарських і фінансових тенденцій.

Звіт гол. секретаря д-ра Я. Падоха

Головний секретар д-р Я. Падох, звітуючи за керований ним організаційний відділ УНС, ствердив, що організаційні досягнення УНС в цьому році є дещо менші, ніж вони були в попередньому році. За дев'ять місяців цього року зорганізовано до УНСоюзу 2,752 нові члени, а в тому самому часі минулого року здобуто 3.073 нові члени. Звітодавець назвав цілий ряд причин ,які на його думку могли вплинути на такий стан та пропонував відповідні протизаходи. Організаційна праця терпить найбільше на тому, що загал нашого громадянства в ЗСА і Канаді — всупереч своїм співгромадянам — усе ще не доцінює належно вітальної важливости життєвого забезпечення. З другого ж боку відчувається постійну недостачу кваліфікованих організаторів. Звітодавець назвав в дальшому ряд найбільш успішних в організуванні нових членів Округ і Відділів та секретарів і організаторів УНС, інформував про свою організаційну і репрезентаційну активність і найбільше уваги віддав справам запляннованої на останні три місяці ц. р. передювілейної кампанії, приготовивши в цій справі відповідний заклик, що його схвалено.

Звіт заст. гол. предс. Вол. Сохана

Заступник головного предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан подав статистику про рух членства за вісім місяців 1968 року і зробив докладний огляд та аналізу нових аплікацій і втрат у членстві, порівнюючи їх із даними за попередні роки. Включно із вереснем, за який саме закінчено приймання аплікацій, до УНСоюзу наспіло в 1968 році 2,754 аплікацій, тобто пересічно в цьому році прибуває по 306 аплікацій місячно, тоді коли пересічні цифри втрат в членстві виносять по 325 членів місячно. За останніх десять років пересічне число членів на місяць вагалося між 416 у 1966 році та 297 у 1960 році. Аналіза аплікацій на нове забезпечення в 1968 році виказує, що серед членства популяризуються грамоти дешевші із переважаючим фактором забезпечення (а не ощадности), як теж, що наше громадянство розуміє чим раз краще вагу життьового забезпечення, вибираючи грамоти на все вищі суми. В. Сохан звернув увагу на те, що на 2,476 аплікацій, одержаних досі в 1968 році, було 90 на суми по $5,000 і більше забезпечення, не включаючи до цього грамот акцидентового забезпечення. Стан активних членів за вісім місяців 1968 року зменшився, а число всього членства зросло лише на 38 членів. Звітодавець підкреслив, що в цьому і наступних роках припадає час виплати 20-річних грамот кляс Р і Е, що й впливає на високі числа втрат активного членства. Тому він пригадав, що акція поновного забезпечення власників цих виплачених грамот є дуже важною і її треба посилити. Вкінці свого статистичного огляду В. Сохан подав ще порівняння пересічних чисел втрат членів через суспензи, грошові звороти та смертні виплати.

Звітуючи про канцелярійну працю Рекордового Відділу, В. Сохан згадав про висилку виказів і рахунків та грамот нових членів у новому рекордовому часі у серпні, коли всі вони були вислані вже до 9-го серпня. У вересні висилка грамот була закінчена 11-го, а висилка виказів і рахунків до 12-го дня місяця лише тому, що в цьому місяці припадав довший вікенд, зв'язаний із „Днем Праці". Рекордовий Відділ зменшився на одного службовика, який по короткому затрудненні в Головній Канцелярії відійшов на іншу працю. Найважнішими назвав заст. гол. предсідника В. Сохан потребу працівників так в Головній Канцелярії, як і в терені, та потребу нового відповідного приміщення для Головної Канцелярії.

Вкінці В. Сохан згадав про свою співпрацю із „Свободою", якій він, крім спортових матеріялів, постачав в часі відвідин Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого повні тексти промов, записаних на стріч-

(Продовження на стор. 3-ій)

ЗАКЛИК

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СОЮЗОВЦІ!

За три місяці закінчиться цей рік, який в історії української громади поза Україною запишеться, як 75-річчя „Свободи", найстаршого українського щоденника в світі. Цей орган Українського Народного Союзу виконав історичну ролю в зорганізуванні української громади в Америці і Канаді та в національному визначенні тієї громади.

За три місяці вступимо в новий ювілейний рік, в якому Український Народний Союз, найстарша і найбільша українська організація поза межами України, відзначатиме своє 75-річчя. За довгий час свого існування ця установа виконала величезну роботу для зорганізування та освідомлення нашої спільноти на американському континенті, і плоди цієї роботи видно на всіх полях нашого громадського життя. Ювілей УНСоюзу буде великою подією не тільки для членів УНСоюзу, але й для всієї нашої спільноти в усьому вільному світі. Адже УНСоюз існував і існує виключно для добра своїх членів та всієї громади, виконує важливі господарські, культурні та інші національні функції, без чого наша заморська громада не могла б постійно розвиватися та зміцнюватися.

Ці два великі, ювілейні роки вимагають достойного відзначення. Традиційним засобом відмічення своїх ювілеїв була для членів УНСоюзу збільшена праця та збільшені успіхи нашої установи, зокрема її ріст. До цього закликаємо Вас напередодні нашого великого союзового ювілею.

Оцим проголошуємо тримісячну передювілейну кампанію з метою придбати кожного місяця бодай по тисячі нових членів, щоб новими трьома тисячами членів збільшити союзову громаду і ввійти в ювілейний рік УНСоюзу зі свідомістю, що він далі йтиме шляхом постійного росту.

Тому, нехай же не буде між Вами, союзові Секретарі, Предсідники, Організатори та інші Урядовці і Конвенційні Делегати, нікого, хто не причинився б до досягнення повного успіху цієї передювілейної кампанії.

Подбайте, щоб у Вашій громаді не було громадян, які не стали б бодай у 75-річчя УНСоюзу його членами.

Докладіть старань, щоб члени Ваших Відділів підвищили суму свого забезпечення до висоти, яка їм і їхнім родинам запевнить дійсне забезпечення в потребі. Щоб усі ті, яким кінчається давніє забезпечення в УНСоюзі, його поновили новими грамотами.

Подбайте, зокрема, щоб не було у Ваших громадах дітей, які не мали б запевнення вищої освіти, яке дають найцінніці, студійні грамоти УНСоюзу.

Подбайте, щоб літні громадяни не лише за життя користали зі свого забезпечення, а й після нього залишили готівку на наглі видатки.

Життьове забезпечення є основою плянування і запевнення кращого майбутнього одиниць і родин. Допоможіть їм у цьому.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ!

Скористайте з цієї передювілейної кампанії і на самому порозі 75-річного ювілею УНСоюзу станьте його ю в і л е й н и м и членами. Забезпечіть своїх дітей і внуків студійними грамотами, які навіть у випадку нещастя з їхніми батьками чи рідними запевнять їм те, що найважливіше для успішного життя — високу й фахову освіту.

Скористайте зі звання та досвіду союзових секретарів та організаторів і вповні використайте життьове забезпечення для запевнення кращої долі Вашої і Ваших близьких навіть у випадку непередбачених життьових несподіванок і трагедій. Життьове забезпечення стало в цім краю і в цілім світі основою плянування майбутнього життя. Не вирікайтеся його користей.

Український Народний Союз

Сенат відкинув внесок про припинення дискусії над номінацією Фортаса

Вашингтон. — Сенат 1-го жовтня відкинув внесок, щоб припинити обструкцію проти затвердження номінації судді Найвищого Суду ЗСА Ейба Фортаса на головного суддю цього ж Суду. За припинення філібустеру голосували тільки 45 сенаторів, а 43 були проти. Щоб перейшов внесок про припинення обструкції треба більшости двох третіх присутніх голосів, значить, що до потрібної більшости недоставало 14 голосів. Після голосування провідник Сенату сенатор Майк Менсфілд зарядив, щоб Сенат обговорював справу бюджету на оборону країни в сумі $ 71.9 більйона. Він заявив, що за два-три дні вирішить, коли продовжувати дебати над номінацією Фортаса. Сенатор Менсфілд нарікав, що Сенат не вирішує справу номінації Е. Фортаса на основі фаховости номіната. В політичних колах гадають, що на цій сесії не буде вирішена справа номінації Фортаса, бо Сенат повинен за тиждень скінчити сесію, щоб сенатори могли взяти участь у виборчій кампанії, бо вибори вже 5-го листопада

Будують ґіґант-літак для 490 пасажирів

Іверетт, Вашингтон. — Тут вперше викотили з фабрики пасажирський ґіґант-літак Буїнґ 747, в якому зможуть з повним комфортом летіти 490 осіб. Цей джетовий літак будуть випробовувати в грудні цього року, а рік пізніше ним має послугуватися Світова Летунська Лінія Пан Амерікен. Ті, що бачили цей літак, однозгідно стверджують, що подорож цим новим літаком буде розкішною для пасажирів, бо там будуть всі вигоди, подібно, як це буває у великих океанічних люксусових кораблях. Кабіни такі високі, що до них може входити пасажир сімох стіп висоти і не мусітиме згинатися.

Наради комуністичних партій у Будапешті не дали бажаного Москві висліду

Будапешт. — Скликані за почином кремлівського керівництва совєтської компартії наради комуністичних партій у Будапешті в справі відбуття „вершинної" зустрічі комуністичних партій світу в листопаді цього року, закінчилися по двох днях схваленням комунікату про потребу відбуття ще одних нарад у цій справі. У нараді крім Совєтського Союзу брали участь представники ще 57 комуністичних партій світу, без комуністичного Китаю і його прихильників, як також при відсутності цілого ряду інших партій. В порівнянні до нарад, які відбулися в Будапешті в лютому ц. р. і в яких брали участь представники 68 компартій, в теперішній нараді брало участь вже тільки 58 компартій. Пропозиція Совєтської компартії, щоб „вершинну" зустріч відбути в дні 25 листопада 1968, не перейшла. Замість того вирішено відбути 17 листопада нові наради в справі устійнення остаточного речення зустрічі. Згідно з повідомленнями політичних обсерваторів з Будапешту, головною причиною відкинення совєтської пропозиції була справа окупації Москвою і її ближчими союзниками Чехо - Словаччини, яка викликала новий розлам в комуністичному русі світу. Представники комуністичної партії Італії, одні з найбільш рішучих противників совєтської збройної інтервенції в ЧССР, пробували провести рішення, щоб пропоновану Москвою „вершинну" зустріч відкласти взагалі на необмежений час. Для рятування „обличчя Москви" вирішено компромісово відбути ще одні наради.

Ганой відкидає плян Гомфрі, Ніксон вимагає вияснення цього проєкту

Ню Йорк. — Представник комуністичного В'єтнаму, який бере участь у переговорах в Парижі, заявив, що нібито „новий" плян віцепрезидента Гомфрі припинити бомбардування у В'єтнамі не має в собі нічого нового і є тільки звичайним маневром у виборчій кампанії. В'єтнамські комуністи твердять, що подібний плян має і президент Джансон, який хоче припинити бомбардування, але тоді, коли Північний В'єтнам виконає певні умови. Північний В'єтнам вимагає, щоб ЗСА припинили бомбардування без жадних умов, і аж тоді можна буде почати переговори про замирення. Гомфрі домагається, щоб два інші кандидати на президента, Ніксон і Воллес, виявили свої пляни в справі в'єтнамської війни. Але Ніксон відповів, що Гомфрі повинен вияснити свій плян про припинення бомбардування у В'єтнамі, бо без цього він дає надію Північному В'єтнамові сподіватися, що в січні 1969-го року, коли Гомфрі стане президентом ЗСА, легше буде здобути мир, як тепер, за президента Джансона. Ніксон твердить, що Г. Гомфрі шкодить переговорам у Парижі.

В Арґентині в багатьох містах відзначають 100-річчя Т-ва „Просвіта"

Буенос Айрес. — Окремо створений для відзначування 100-річного ювілею матірного Товариства „Просвіта" Комітет подав у місцевому тижневику „Українське Слово" ч. 30 наступний плян святкових ювілейних зборів та академій: 14 вересня 1968 — Філія „Просвіти" у Вілля Караса, 5 жовтня — у Вілля Аделіна, 12 жовтня — в Ісідро Касанова, 19 жовтня — у Валентін Альсіна, та 9 листопада — у Ллважоль. Святкування відбудуться також в інших місцевостях, щодо яких Комітет прохає, аби організатори намічали реченці святкувань в порозумінні з сусідніми українськими поселенцями, а подекуди провели їх спільно.

Олександер Бойків, видатний націоналістичний діяч, помер у Парижі

Париж. — В понеділок 30 вересня ц. р. тут помер один із найстарших націоналістичних діячів Олександер Бойків. Покійний був кол. членом Української Військової Організації (УВО) згодом членом Організації Українських Націоналістів, членом Проводу Українських Націоналістів, як також довголітнім секретарем провідника УВО і згодом голови ПУН полк. Євгена Коновальця. З 1932-го року, з часу заснування в Парижі тижневика й видавництва „Українське Слово", був керівником цього видавництва і першим редактором цього націоналістичного часопису.

Емануїл Притула переобраний на голову Окружного Комітету УНСоюзу Балтиморської Округи

Балтимор. — В неділю 29 вересня ц. р. Окружний Комітет УНСоюзу Балтиморської Округи відбув тут в залі „Самопомочі" свої річні загальні збори, які одноголосно перевибрали на голову Окружного Комітету місцевого суспільно-громадського і союзового діяча директора Емануїла Притулу. В склад Окружної Управи були вибрані одноголосно наступні представники Відділів УНСоюзу Балтимору, Курвіс-Бей і Вашингтону: проф. Микола Кормелюк — перший заст. голови, Адам Ціздин — другий заступ. голови, проф. Михайло Хома — секретар, Іван Малко — касир і Остап Зенюк, Данило Пісецький та Михайло Смоляк — члени Контрольної Комісії. При тому уповажнено вибрану управу в потребі покликати й інших представників Відділів до Окружної Управи. Приявні на зборах вислухали протокол з попередніх зборів, що його прочитав проф. М. Хома, та звітів членів управи і голови Контрольної Комісії Остапа Зенюка, на пропозицію якого уділено уступаючій управі абсолюторію.

Із звіту голови, секретаря і касира приявні довідались про діяльність округи, до якої належить 9 Відділів, які разом нараховують 1.950 членів. Всі ці Відділи на протязі 9 місяців здобули лишень 28 нових членів, що за словами голови є замало. Голова рівнож інформував, що він репрезентував округу під час бенкету на честь Кардинала Йосифа Сліпого, що відбувся в Філядельфії. По коротких запитах голова попросив до слова головного радного та обласного організатора Степана Гавриша, який порушив загальні справи УНСоюзу, а вже найбільше уваги звернув на організаційну ділянку, яка на його думку є не задовільна. При тому він дав поради та вказав, що робити ,щоб округа

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ташкентський з'їзд

Десять років тому з ініціятиви ЦК КПСС скликано в столиці Узбецької ССР з'їзд „проґресивних письменників Азії і Африки". На тому з'їзді лунали заклики боротися проти „західнього та американського імперіялізму". Московські пропаґандисти напомповували азійських і африканських письменників ідеями „комунізму" . . . Відтоді минуло 10 років, що не свідчить про якісь важливі успіхи афроазійських „проґресивних" працівників пера. Тепер Москва скликала їх знову в Ташкент. Тому, що з багатьох країн ніхто з письменників не прибув, до Ташкенту покликали совєтських літераторів з різних республік і, як проговорився балакучий В. Коротич на сторінках „Літературної України" з 20 вересня, „прибудуть вони і з Европи, і з Америки — звідусіль ,на велике віче діячів культури". Те „віче" вже привітали телеграмою Брежнєв і Косиґін, домагаючись від письменників - проґресистів Азії та Африки, щоб вони „вели боротьбу проти агресивних проявів імперіялізму і його диверсій на ідеологічному фронті". В листі ЦК КПСС згадано, що СССР має багатонаціональну літературу і що Москва нібито схвалює „зростання національної свідомости мас в будівництві нового життя, за якого не може бути місця колоніяльному пригніченню, національній і расовій нерівності" . . . З усього ясно, що Москва, після нападу на ЧССР, скликала черговий з'їзд у Ташкенті, щоб підбадьорити і підпомпувати своїх прихильників-інтелектуалістів з Африки, Азії, Европи та Америки.

Але „делеґація письменників з УССР" напевно не розповість гостям, що „вільна Україна" не має навіть свого Інституту Сходознавства, не має перекладачів із мов народів Сходу, хоча ще 30 років тому була першою в цій ділянці. Не скаже, що українські сходознавці й перекладачі не мають навіть власного журналу, що в Києві немає жадної інституції, де молодь могла б вивчати мови народів Африки і, нарешті, що в Києві вже більше вивчають мову окупанта, аніж свою рідну. Також таджицький поет Турсун Заде не розповість гостям, як зросійщують і грабують його Таджикістан — в ім'я „комунізму", себто зміцнення Російської імперії. Але факти завжди голосніші від слів.

За чужий рахунок

Легко бути „мудрим за чужий рахунок", або, як кажуть, „мудрим з чужої кишені". Тримаючи за залізною заслоною понад сто народів і народностей, совєтська Росія виступає перед світом у позі великодушного „товаріща", оформлюючи всі свої суто політичного характеру „подарунки" та „допомогу" іншим країнам світу так, ніби не хто інший, як Москва дбає про добро та мир потребуючих народів світу. Москва посилає економічну й воєнну допомогу Альжирові та іншим арабським країнам, посилає машини і навіть харчі до кількох країн Африки, шле до Північного В'єтнаму не тільки ракети, а навіть ряж, який годі купити на совєтському ринку звичайним громадянам.

Московська „Правда" з 17 вересня повідомила про закінчення - болгарських переговорів, на основі яких СССР будуватиме в сателітній Болгарії „низку підприємств хемічної продукції та для випуску товарів народного вжитку". „В СССР буде поширено розробіток лісу для потреб народного господарства Болгарії, буде спільно з болгарами збудовано завод для виробництва целюльози, яку постачатимуть до Болгарії", туди ж будуть постачати чавун тощо.

Від Болгарії до України — рукою подати. Москва не буде везти деревину, чавун, матеріял для виробництва паперу десь із Сибіру — всі ті добра має постачати в Болгарію не хто інший, як Україна. В той же час у київській пресі не зменшується, а збільшується вісток про те, що люди не мають де купити товарів широкого вжитку, що видавництва не мають паперу, що в Карпатах по-злочинному вирубують ліси і тому там частішають обвали гір, збільшується ерозія ґрунту, постають посухи.

Москва, намагаючись чимось відплатити Болгарії за послух і за те, що вона не відмовилась кинути свої війська для окупації Чехо - Словаччини, починає платити своєму сателітові „довгим рублем", але знову таки за рахунок України. Так „оперує" імперія коштом поневолених народів, їх економіки і добробуту.

Леонід Полтава

ЗАГЛУШУВАННЯ ПРАВДИ

Завдяки геніяльному Марконі людство одержало радіо, здається, один із найважливіших винаходів після того, як у найдавніші часи винайдено колесо. З винаходом портативних приймачів-транзисторів, що працюють на батерійках, сила і вплив радіомовлення ще більше поширились: нині й неграмотний пастух у пралісах Бразилії чи мисливець у лісах Гвінеї може того ж дня довідуватись про світові події так само, як мешканець першої - ліпшої столиці світу.

Та, як кажуть, не тут то воно було! „Я другой такой страни нє знаю, ґдє так вольно дишет чєловєк"... — гримить над Москвою радіопісня, гримить вона і з репродукторів на площах міст та сіл усіх так званих „союзних республік". А в той же час із інших підмосковських радіовисилень виривається в етер несамовитий рев. Це працюють радіозаглушувачі, щоб не почули совєтські громадяни вільного слова з вільних країн світу.

Тема занадто широка, і тому обмежимось Україною.

В Україну надають із-за кордону українською мовою свої радіопрограми кілька радіовисилень, між ними „Голос Америки" з Вашинґтону — урядовий голос Державного Департаменту, виразник його політики. Радіо Комітету „Свобода" в Мюнхені . — це радіовисильня приватного Комітету, яка провадить пересилання від імени українців за кордоном (ця радіовисильня має настільки широке поле дії, що в Україні слухають навіть лекції з історії України, при святкових нагодах — гимн „Ще не вмерла Україна" і т. д.). З Канади в Україну передає державна радіовисильня „Голос Канади", з Італії — „Радіо Рим" (туристи розповідають, що неділями у Західній Україні не лише слухають програми того радіо, а й співають впарі з радіохором українські католицькі Богослуження). Українською мовою передає щодня Еспанське Національне Радіо, яке не робить жадних труднощів політичного характеру працівникам його української редакції. Короткий час були програми українською мовою з Формози. Британія й Західня Німеччина, не зважаючи на всі заходи (очікуємо їх ще від СКВУ), не передають авдиції українською мовою, а лише російською, тим самим сприяючи російщенню українців на їх Батьківщині, як і білорусів (до речі, з незрозумілих причин Державний Департамент не дозволяє створити при „Голосі Америки" відділу, який давав би програми білоруською мовою). Українською мовою постійно передаються теж євангельські радіопрограми з Монако.

Політика Москви супроти закордонних радіовисилень, що надають свої програми українською мовою, була від самого початку різна. Так, наприклад, на радіо з Мадриду, що передає патріотично - самостійницькі українські програми, Москва постійно скеровує свої найпотужніші заглушувачі, боячись того вільного слова гірше від вогню.

Здається, ніколи не припинялось заглушування програм Радіо Комітету „Свободи", але його надавачі такі могутні і так зручно розташовані його ретранслятори в різних країнах, що „затуляння рота" в етері ніколи Москві повністю не вдавалось, про що свідчать тисячі листів від радіослухачів. Щодо державного „Голосу Америки" українською мовою, то в 1963 р. Москва взагалі припинила його заглушування, і відновила аж тепер, коли совєтська армія вдруге окупувала Чехо-Словаччину. Державний Департамент уже вислав листа-протеста, та, зрозуміла річ, не одержав з Москви жадної відповіді.

У совєтській пресі не було повідомлень, як карають слухачів закордонних радіовисилень, але, звичайно, їх не гладять по голівці. Київський „Перець" багато разів кепкував з тих, які, мовляв, „випадково в к л ю ч ають приймачі і випадково чують закордон". Ще більше совєтська преса накидається на тих, які слухають і переповідають іншим.

В Україні масово поширене радіоаматорство. В гуртках і індивідуально молодь і навіть діти конструюють приймачі, переробляють старі, докуповуючи нові частини, тощо. Коротко — там є чим і кому слухати.

Не входячи тут у зміст радіопрограм українською мовою з-за кордону, в якість тих програм і ступінь зацікавлення ними та користь з них для українського народу, — звертаємо увагу на те, що кожне заглушування голосу іншого є злочином. Коли ж до цього вдається держава, то вона є державою-злочинцем, а до злочинця треба й підходити з відповідною міркою. Гітлер свого часу одержав був сотні нот, прохань, перестророг, і все потоптав, аж таки довелося вільним країнам братись за зброю. Брунатна імперія чи червона — справи не змінює.

Заглушування закордонних радіопрограм різними мовами, скерованих до народів Совєтського Союзу, себто заглушування голосу правди чи пробліснів правди — це черговий злочин Москви в ювілейний Рік Прав Людини. За байдужість світу в цій та багатьох подібних справах буде врешті-решт розраховуватись не хтось, а вільний світ.

В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ЗАСНОВАНО КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ

Бонн. — 30 чоловіків і жінок підписали заяву, що вони — базуючись на обов'язуючій в Німецькій Федеративній Республіці конституції — засновують комуністичну партію. Компартія була в Західній Німеччині заборонена, але формально вона ніколи не існувала, а діяла тільки з Східньої Німеччини. Головою тієї західньонімецької компартії є Курт Бахман, який втік був з Німеччини у 1938 році до Москви і вернувся в 1945 р.

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО 50-ЛІТТЯ АКТУ СОБОРНОСТИ

Кожна здорова і зріла нація повинна мати загальнонаціональні вартості й ідеали, шановані всіма і дорогі кожному. Для української еміґрації таким загальнонаціональним постулятом, який повинен цементувати й об'єднувати нас, як національну спільноту, є маєстат державности та культ боротьби за неї.

Ось ми відсвяткували ювілей 50-ліття Національної Революції, що завершилася проголошенням незалежної держави — УНРеспубліки. За неї український народ боровся, і вона, ця коротка державність, кардинально змінила характер української нації і стала нашим політичним прапором та підставою для зовнішньополітичних виступів. Тому не дивно, що українські еміґранти, які вважають державність за найвищий національний імператив, сподівалися, що ми відзначатимемо цей півстолітній ювілей відновлення державности однодушно, в атмосфері національного піднесення й ентузіязму.

На жаль, мусимо з огірченням ствердити, що при відзначенні ювілею не було однодушія і бракувало національного піднесення, але було досить конфліктів і випадків, коли святочні промови на ювілейних академіях використовувалися в партійних інтересах для критики подій національної революції та для зневаження провідників її. Було проголошено передчасно інші ювілейні дати з явною метою, щоб рівнобіжними ювілеями знизити позем півстолітнього ювілею проголошення державної незалежности або відсунути його на друге місце.

У програмі СКВУ, замість ювілейної маніфестації, влаштовано показ існуючих політичних угруповань на засаді приповідки: „щоб вовк був ситий і коза ціла". І вийшов з того якийсь конґльомерат, бо поряд із президентом УНРеспубліки в екзилі з тої ж трибуни виступали репрезентанти ворожих до ювілятки — УНРеспубліки — угруповань. Вважаю, що таким угодівсько - безхребетним характером маніфестації, та ще в ювілейну дату проголошення ІІІ Універсалу, ми скомпромітували себе перед американським політичним світом. Але була й інша шкода, бо через цю маніфестацію ми не могли вже влаштувати другу солідну маніфестацію, щоб гідно викрити пропаґандну брехню і демагогію комуністичного режиму з нагоди 50-річчя т. зв. Радянської України. А це ж було якраз нашим обов'язком і невідкличним завданням в ювілейному році!

Коротко кажучи, відзначення півстолітнього ювілею відновлення державности було для української еміґрації політичним іспитом і ми його не витримали, бо поділилися на ворогуючі ґета, для яких уже майже не існує загальнонаціональних зв'язків, бо замість державницької концепції плекається партійно - тереновий реґіоналізм. Партійні ґета створили нові „збручі", що зробили еміґрацію н е є промowною для поважних політичних дій та зіпсували престиж її в політичному світі.

І ось у такому невідрадному стані ми підходимо до ще одної важливої ювілейної дати — до 50-ліття проголошення акту злуки українських земель і національної соборности, як духово-морального заповіту. Був то дуже важливий акт, що підкреслює життьову необхідність об'єднання українців навколо Києва, як символа української н а ц іональної держави.

Минуло вже 50 років від того урочистого моменту, і ця ювілейна дата зобов'язує підсумувати, як же ми виконували проголошені тоді заповіти соборности. Щодо України, то в територію УССР входять тепер майже всі українські етнографічні землі, і українці, що їх населюють, хоч і поневіряються під пресом комуністично - окупаційного режиму, але, живучи під одним законом і розпорядком ,вже позбулися „збручів" і творять психологічний тип українця - соборника, що розглядає націю, як моноліт, а не як конґльомерат ворогуючих ґет.

Як же виглядає еміґрація щодо соборности? Мусимо з болем ствердити, що ми, живучи в непорівняно сприятливіших умовах, відстали щодо цього від наших братів на батьківщині, бо для нас акт 22 січня 1919 року залишився тільки історичною деклярацією, про яку згадуємо раз на рік, але в наших внутрішньогромадських взаєминах не дотримуємося тієї мудрої доктрини.

Тому ця важлива дата зобов'язує нас відзначити ювілей не тільки святочними академіями. Ми повинні протягом листопада, грудня і січня влаштовувати зібрання на широкій громадській базі з участю преставників політичних угруповань, щоб обговорити наш невідрадний стан під оглядом соборности та намітити способи і шляхи до поліпшення внутрішньонаціональних відносин. Це було б найліпшою й найкориснішою формою відзначення 50-ліття акту, що зобов'язував нас не тільки до злуки територій, але й до духової соборности в розумінні толеранції, н а ц і ональної співпраці й взаємопошани.

І якби ми цих засад дотримувалися, то позбулися б „збручів", ґет і опозиційних рухів, які є результатом того, що в нашому громадському житті існують тенденції заступити засади соборности диктатом з позицій „старшого брата". Цього ми мусимо позбутися, щоб не ускладнювати взаємовідносин в нашій національній громаді.

А. Гудовський

Леся Лисак

В ОСІННІЙ ДЕНЬ

Тихе, прозоре жовтневе полудне. Над головною вулицею міста стоїть задумане сонце, а від нього стелиться ясна теплість. Добре, що так тихо, що нема вітру. Може дехто й любить вітер, але жінки здебільша ні. Бо вітер кошлявить зачіски. Колись поети писали про розвіяні вітром дівочі кучері, але це таки, мабуть, була їхня поетична видумка. А може тоді були модні інші зачіски, які вітер прикрашав, а не псував?

Звідкіля взялася ця думка про вітер і жіноче волосся? Я ж вийшла з крамниці на вулицю, щоб подивитися на день, щоб побачити осіннє сонце. Хочеться денного світла, бо у крамниці від ранку до вечора світяться електричні лямпи, і ранок, полудне та вечір не відрізняються один від одного... Людині, що виросла там, де поля, ліси й села, потрібно клаптика блакиті угорі, білого дня...

Иду звільна вулицею, чую на обличчі соняшну ясність. І ось сама, невідомо звідкіля, з'являється і йде поруч мене думка: „Там тепер напевно чудова осінь"...

„Там" від багатьох літ означає незмінно те саме: рідну землю. Міста, містечка й села, що їхні відбитки далекі й близькі водночас. Це так, ніби у пам'яті було багато картин, що їх людина постійно бачить. Ясно, що тільки в уяві бачить, а не в реальності.

Хочеться вибрати якусь особливо ясну, милу картину, від якої соняшна ясність з обличчя перейшла б у серце. Може б отак задивитися у неіснуючі сріблясті нитки бабиного літа? Може б уявити собі поле з стеблинами картоплиння, а на них осіннє прядиво білих, тендітних ниток?

Загуркотіло вантажне авто. Від неприємного стукоту ніжне, прозоре прядиво розвіялося. Але притихаючий за рогом вулиці стукіт несподівано пригадав щось далеке, майже архаїчне... Коли б про цей стукіт розказати нашим дітям, що вже тут, в цьому місті, виросли, вони б ніяк не могли того зрозуміти. Що таке? Стукіт терлиць? Терлиця — як це буде теперішньою мовою?

Так, стукіт терлиць причувся. Нічого дивного: коли згадувати, різне можна почути, побачити... Якраз у такий золотий жовтневий день десь, колись на селі „отіпали" коноплі! Ті сніпки конопель, що влітку мокли у сажавці, плиткій подільській річці — тепер ті сніпки вже сухі - сухі, аж білі.

Жіночі руки справно кидають їх у вижолоблення дерева — і отіпають, аж терміття летить! Крихке, пахуче терміття. А на терлиці вже пасма волокон. Їх потім будуть вичісувати на дротяній щітці, навивати на кужілку... Але це вже справа осінніх вечорів. Покищо селом перекликаються терлиці. Отіпати — це важка праця, але терлицям байдуже. Вони клекочуть, сміються наче. Коли прислухатися, як з усіх сторін села вони в той самий час сміються, то пригадуються розбавлені цуценятка, що гавкають так собі, для забави...

Як це так, що на вулиці модерного міста, де поступ доганяє поступ і часами заплутується у тих перегонах, прилучилися звуки терлиць? Дивно, бо тепер „там" уже й конопель не сіють і терлиці не бринять. Те, що причувається — давно було.

На устах з'являється мелянхолійна усмішка. Як це так — стільки років згадувати те, що пройшло, не існує більше?

Усмішку перехопила жінка, що стоїть біля вуличного прилавка. Вона продає якесь осіннє зілля й пучечки червоних ягід. Так хочеться, щоб це були пучечки калини, — тоді б ще виразніше побачила дім — але ні. Ці ягоди нагадують вовче лико — їх тут звуть „бітер світ".

Жінка за прилавком — індіянка. У неї суворе обличчя й блискуче, чорне, присипане сивиною волосся. Дивно, що й вона всміхнулася. Індіянські жінки рідко коли всміхаються. На їхніх обличчях завжди задумлива серйозність, навіть якийсь смуток. Їм нема чого радіти — у цьому міському світі вони таки насправді „останні з моґікан"...

Може ця жінка тужить за іншим життям, яким жили її предки, так, як хтось тужить за селом в осінню днину?

Беру з прилавка пучечок червоних ягід, кладу перед жінкою дві монети, дивлюся в її очі. Хочу сказати їй без слів, що розумію її задуму. Вона відповідає мені лагідним поглядом і тихо каже „дякую".

Червоні ягідки мають терпкавий запах. Подібно пахли колись восени дерева вдома. Мені ще хотілося б побачити ті ясені, що росли посередині села, на роздоріжжі біля „фіґури". У ясенів вже напевно жовте листя, і воно стелиться по дорозі...

І хочеться побачити верби над річкою в осінньому сонці. І з берега річки глянути на поля... Озимина вже така буйна, зелена... А дорогою пастушок жене корову. Він і його товариші розкладуть вогнище і будуть пекти бараболі... В осінній день під ясним, тихим сонцем...

Ах, таки зовсім розмріялася! Що ж — це відізвалась туга за давнім світом, світом дитинства, коли все видавалося таким ясним і гарним.

Треба вертатись до праці. Краще, щоб не питали, де я ходила. Бо як я скажу людям, що цей короткий час я була вдома, серед рідного?..

УКРАЇНСЬКІ ПОЕТИ В МОСКОВСЬКІЙ „ПРАВДІ"

Микола Упеник, перестерілий „комсомольський поет", надрукував у „Правді" з 23 вересня замітку „Зондуймо всесвіт", до якої додав свій вірш:

„Дорогу к солнцу в море света
Прокладываєт вольный труд — і.т. д.

Дотепер звичайно навіть у „Правді" зазначали: „переклад з української мови". У московських „Известиях" з 24 вересня — інший „український поет" Микола Винокурів з Києва, що й зазначено, також надрукував „твір", що розпочинається словами: „Может єто не дипломатично, пусть вступлю" і т. д. — і також без примітки, що це переклад з української мови.

о. Т. Дурбак

МОЇ ПЕРШІ КРОКИ ДО СВЯТИНІ ЗНАННЯ

(Спомин про Академічну ґімназію у Львові, її учнів та професорів)

(2)

Завжди усміхнений, з добродушним виразом обличчя, вирозумілий на всі недостачі молоді, знавець людської душі, високоосвічений і надзвичайно талановитвий, о. д-р Іван Фіґоль був для нас справжнім взором доброго пастиря.

На годинах релігії він умів зацікавити учнів предметом, а будучи золотоуєтим проповідником, представляв Божу науку легко й популярно.

Його екзорти-науки, що їх ми слухали майже кожної неділі, западали глибоко в наші уми і серця. Напевно донині пам'ятають їх учні, яких він учив і виховував в дусі любови до Бога, Церкви та свого народу. Він часто говорив нам: „Покінчивши цю школу ,ви підете в світ, в мандрівку життя. Та ви не підете голіруч. З вами піде знання ,що ви його ось тут набули, ті моральні засади, які ми, ваші вчителі, старалися у вас впоїти впродовж довгих років навчання".

Так воно й сталось.

Отець д-р Іван Фіґоль заслужився для нашої ґімназії ще й тим, що він, мабуть, перший із катехитів зорганізував Марійську Дружину Учнів, якої я був секретарем.

До Марійської Дружини належали учні від 4 кляси вгору, і було їх спочатку яких 50. Щомісяця, звичайно в суботу, відбувалися сходини, під час яких о. проповідник звертався до нас із словом, а потім хтось з учнів читав короткий реферат на релігійну тему, до якої матеріял підшукував сам о. катехит.

Багато допомагав о. д-р Фіґоль слабшим, менше здібним учням, а особливо великі надії покладали на нього матуристи. Коли в іспитовій матуральній комісії сидів о. катехит, то в матуристів вступав інший дух, і вони надіялись, що все піде добре. І так воно й було.

Помер о. д-р І. Фіґоль 1934 року у Львові, під час вакацій, ще в силі віку. Спочив на Личаківськім кладовищі. Прощальну проповідь над його могилою виголосив о. ректор д-р Йосиф Сліпий, теперішній Верховний Архиєпископ і Кардинал.

А знаменитий, вимогливий і строгий філолог ,знавець клясичних мов — греки і латини — проф. Михайло Посацький? Ось його сильветка: середнього росту, елеґантно вбраний, здоровий, опалений сонцем, любитель природи і пригод, мандрівник на шляхах реального життя, шукач абсолютної правди, безумовної логіки існування, великий аматор старовини та звеличник давної грецької і римської культури.

До своїх предметів проф. Михайло Посацький ставився дуже поважно, а від учнів вимагав солідного приготування. Крім навчання клясичних мов, часто давав нам різні практичні, життьові поради.

Метода його лекцій була така: насамперед питав він учня з його зошита латинські чи грецькі слова. Потім питав граматику, а відтак читання і переклад. Не любив, як учень шахрував. Бувши старим кавалером, немов із-за сентименту до осіб другої статі, мав звичку питати відміну дієслова „любити" в різних коньюґаційних часах. І так, наприклад, він питався учня: „Скажи, що значить по-грецьки „буду любити" або „любитиму"? . . Що значить: „щоби любити" або: „о, коби м полюбив"!, або: „о, ви, що любите"! А коли дехто з учнів із такої форми питань сміявся, то казав :„Чого, дурню, смієшся? Мусиш знати, що слово „любов" найкраще в світі. Ненавидить кожний, любить лишень дехто"!

Вільний час, а особливо літні вакації використовував проф. Посацький на прогулянки, екскурсії, на далекі подорожі з метою щось нове й цікаве побачити, чогось навчитися. Він побував майже в усіх европейських країнах і щоразу по приїзді висвітлював нам різні фільми, показував цікаві знімки, ділився з нами своїми враженнями.

Під час його подорожей не обходилось без пригод. Одного разу розбився корабель, на якому плив наш професор, і він на якомусь відламкові кілька годин боровся з морськими хвилями, аж поки не наспів порятунок. Опис тієї пригоди появився в одним журналі п. н. „Хто на морю не бував, той біди не знає".

Повернувшись з якоїсь подорожі, говорив нам проф. Посацький: „Ви певно цікаві знати, чому я так часто виїжджаю у світ? Отже, не тільки тому, щоб його ближче пізнати, не тільки задля вражень і придибашок. Я шукаю щастя. Спочатку я думав знайти його у широкому світі. Однак, ні гарні міста, ні історичні пам'ятки, ні краса природи — все це, на жаль, щастя мені не дало. І я переконався, що правдиве щастя носить кожна людина в собі" . . .

Ми любили слухати нашого „філософа", і тому часто просили: „Пане професоре, розкажіть нам дещо з того, що ви бачили і пережили!" І професор оповідав, часто й поза шкільну годину, на перерві . . .

Він часто говорив: „Я люблю учнів, що вже змолоду гартуються до твердого життя. Дивіться на старовинну грецьку молодь, як вона на спортових стадіонах заправлялася до такого життя. Такими і ви будьте!" Проф. М. Посацький дуже високо цінив Пласт і не раз, жартуючи, давав таку пораду пластунам: „Добрий пластун спить на снігу, а замість цукорків їсть буряки."

А як вже дійшли ми до 7 кляси, дехто з нас ,його учнів, в день св. Архистратига Михаїла (21-го листопада) заходив до приватного помешкання проф. Посацького при вул. Супінського ч. 22, щоб привітати його з ім'янинами. Тоді ми зі щирого серця бажали йому всього найкращого, співали „многая літа", а професор, дякуючи за пам'ять, гостив нас усім, що мав, і сердечно з нами розмовляв. Наша пам'ять про доброго проф. Михайла Посацького не урвалася навіть тоді, коли ми вже стали абсольвентами ґімназії.

З великим зворушенням та з вдячністю згадуймо ми тих усіх щирих наших професорів, що за словами Т. Шевченка нас „добра навчали", засіваючи наші молоді уми здоровим зерном науки.

Наші професори, хоч то були часи польського шовіністичного панування, дбали про те, щоб влити в наші серця любов до рідного народу, його історії, традиції і мови. Вони приготовляли нас до служби та праці для свого народу. Уся їхня педагогічна праця — це було неначе тихе, добре світло, яке може не дає сліпучого сяйва, але тим, кому світить, стає на душі ясно й тепло.

Існує в Ню Йорку велика й славна „Заля слави". В тій залі вміщені імена всіх тих визначних людей, які старалися про те, щоб Америку зробити великою і славною. Між тими іменами мистців, поетів, різьбарів, лікарів, музиків майже рік-річно додають нові імена.

Подібний пам'ятник пошани і любови для своїх колишніх професорів зберігають у своїх серцях усі колишні учні нашої Ювілятки, нашої Альма-Матер у Львові.

(Кінець)

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $523,000; ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $10,000; ЩЕ ПОТРІБНО: $67,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

Президент УККА д-р Лев Добрянський промовлятиме на бенкеті в Шикаго

Шикаго, Ілл. — Президент УККА, проф. д-р Лев Добрянський з Джорджтавнського університету буде промовляти на бенкеті у неділю 20 жовтня, як заступник голови Об'єднаного Громадського Комітету для Ричарда Ніксона та Спіро Егню. Бенкет, спонзорований Американсько - Українською Республіканською Асоціяцією стейту Іллиной, розпочнеться о год. 7-ій вечора в „Ендрю Гавз" на 2453 Захід Дивижен вулиці, про що повідомив секретар Асоціяції Микола Олек. Д-р Лев Добрянський у своїй промові зверне особливу увагу на пі та відношення до них провідників Республіканської партії. „Є дуже багато справ, які треба конче вияснити, — сказав М. Олек, — і члени нашої організації вважають, що це найкраще зробить д-р Лев Добрянський, бо хто ж між нами знає краще наш Республіканський провід у Вашингтоні, як не він". На бенкеті промовлятимо також голова повітової Ради Ричард Огілві, республіканський кандидат на губернатора стейту Іллиной. Зацікавлені в участі в бенкеті мають потелефонувати до Волтера Скотт-а: МЕ 7-0543 або до Мирона Куропася: 88 9-6256.

У ПОЛЬЩІ СУДИЛИ АДВОКАТА, ЩО БОРОНИВ ПОЛІТИЧНИХ ПІДСУДНИХ

Варшава. — Варшавський адвокат Владислав Сіла-Новіцкі став перед таїним судом за те, що він мав у своєму посіданні „антидержавні документи". Насправді, він мав у своїх актах різні документи, що стосувалися його клієнтів, політичних в'язнів, яких боронив на судових розправах. Польські комуністи відкинули його прохання — вести явну розправу і судили його за закритими дверми з виключенням преси та сторонньої публіки. Вислід тієї розправи ще не подано.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ці, участь в організації тенісових і плавацьких змагань УСЦАК на „Союзівці" та звітування про них у „Свободі", участь у Крайовій Конференції про Громадянство у Вашингтоні, участь в зборах Округ Джерзі Сіти і Ютики, та свою співпрацю із „Голосом Америки", якому він постачає матеріяли з життя українців в Америці, в тому репортажі з побуту Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого і про святкування 75-ліття „Свободи".

Звіт заст. гол. предс. Богдана Зорича

Заступник головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич у своєму звіті дав загальний огляд стану і розвитку УНС в Канаді. Він ствердив, що за дев'ять місяців ц. р. УНС в Канаді виконав на 41% свою збільшену організаційну квоту, здобувши в тому часі 541 нових членів. Тепер УНСоюз має в Канаді всіх 8.482 активні члени і в цьому відношенні є найбільшою українською громадською установою в Канаді. Звітодавець в дальшому характеризував працю поодиноких Округ та Відділів УНС, звертаючи увагу на їхні успіхи і недомагання. Плянами праці на найближчі місяці та розгортанням тримісячної передовілейної організаційної кампанії закінчив п. Зорич свій звіт, доповняючи його описом ще коротким оглядом стану і поширювання Високошкільної Стипендійної Фундації.

Звіт заступниці гол. предс. Марії Душник

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник звітувала про свою організаційну і репрезентаційну активність, віддаючи найбільше уваги підготові запляннованого з ініціятиви „Жіночого Дня", що мав відбутися на Союзівці в неділю, 27-го жовтня ц. р. з нагоди 75-річчя „Свободи" і 35-річчя „Українського Тижневика". Пані Душник сподівається, що це буде одна з найбільших жіночих імпрез УНСоюзу — до участи в якій запрошені, очевидно, і чоловіки — бо вже тепер з різних місцевостей зголошують зорганізовані поїздки автобусами на цю велику імпрезу.

Звіт заст. гол. предс. інж. Степана Куропася

Перший заступник головного предсідника інж. С. Куропась, який — як згадано — в цьому дні мав свої уродини, почав свій звіт ствердженням, що УНСоюз свою активною і провідною участю в багатьох загально-національних імпрезах, включно з такими як в останніх місяцях відвідини Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа чи збірковою кампанією на фонд українських студій в Гарварді, ще більше піднісвій авторитет у суспільстві і повинен його дальше закріплювати для добра нашої громади та для української справи. Звітуючи за стан і розвиток УНСоюзу в Окрузі Шикаґа, інж. Ст. Куропась добачує повторення біблійних сімох „товстих" і сімох „худих" років, бо ця Округа сім років вела перед в успіхах організаційної праці, а тепер уже 3-ій рік не може відзискати втраченого першенства. Загальною характеристикою своєї організаційної і репрезентаційної активности і своєї співпраці зі „Свободою" закінчив інж. С. Куропась свій звіт.

Гол. Предс. Йосип Лисогір характеризує і оцінює

Головний предсідник Йосип Лисогір подав загальну характеристику і оцінку стану і розвитку УНСоюзу в поодиноких ділянках його активности. Загальною розвитку УНСоюзу впродовж дев'ять місяців цього року не можна вважати за вповні задовільний, зокрема як зважити, що в цьому, році було ряд подій, включно з 75-річчям „Свободи", відвідинами Верховного Архиєпископа, акцією в справі українських студій в Гарварді і подібне, що зрушили українську громаду та дали нові докази вартости і значення такої установи, як УНСоюз. Причиною цього може бути деяка наша інертність у розв'язуванні наших проблем, навіть тих, що їх знаємо. До таких проблем належить необхідність заступити неактивних відділових працівників активними, потреба злуки неактивних Відділів з активними, зосередження уваги на організаційних справах та використовування всіх можливостей. Що з того, як ми видаємо більше інформаційної літератури чи інтенсивніше інформуємо про вартості і користі забезпечення в УНСоюзі, як рівночасно не подбаємо, щоб наші працівники на місцях це відповідно використовували для вписування нових членів. Не допомагає в такій праці наставлення і підхід багатьох працівників. Якщо окружні організації УНСоюзу мали б існувати тільки на те, щоб на їх зборах жалітись і нарікати без рівночасного позитивного підходу до наших проблем, то було б ліпше, якби такі Округи не існували.

Коли мова про фінанси — більшість фондів УНС інвестовано у вартісні папери (бонди), бо вони приносять тепер більші відсотки. Теперішній економічний стан і розвиток не вимагає будь-яких зміни в такій інвестиційній політиці, але якби ситуація змінилася, то до цього достосував би свою інвестиційну політику й УНСоюз.

Дуже вправно і справно працює керований заступником гол. предсідника Володимиром Сохановим рекордовий Відділ УНС, полагоджуючи терміново процесування нових членських подань, висилаючи на час секретарям Відділів місячні розмети, але все ще трапляються деякі Відділи, які спізнюються в полагоджуванні їхніх повинностей.

Виховно-відпочинкова оселя „Союзівка" мала в цьому році в кожному відношенні найбільш успішний сезон, коли мова про загальний рух і оборот. Дуже добре заповідається також жовтень, листопад і грудень. Були більші прибутки і, очевидно, більші видатки, а це означає збільшену службу членам і громаді. Українознавчі курси закінчило 55 студентів і це була, під оглядом науки і поведінки, одна з найліпших кляс.

В-во „Свобода" — збільшені прибутки не покривають постійно збільшуваних видатків. Цього року знову збільшилися кошт паперу, збільшилися видатки на пошту, і всі інші видатки і вже досі різниця між прибутками і видатками є на понад чотири тисячі долярів більша, ніж була в минулому році.

Заходи в справі нового приміщення для Головної Канцелярії продовжуються, але постійно натрапляють на нові трудноці. Виникає нова можливість закупу відповідної площі під будову. Рішено — купити площу, якщо тільки вона є на продаж.

Інформаціями про пророблену вже підготову на дальші пляни відносно ювілейних активностей і святкувань з нагоди 75-річчя УНСоюзу в 1969-му році гол. предсідник Й. Лисогір закінчив свій звіт.

Звіт ред. А. Драгана

Звітування закінчив ред. А Драган, інформуючи Екзекутивний Комітет про стан і розвиток увидавництві УНСоюзу. Закінчується праця при другому томі Англомовної Енциклопедії Українознавства. Всі редакційні матеріяли є вже у видавництві університету в Торонті, де вони переходять останню перевірку перед здачею до друку. Підготовляється вже під особистим наглядом проф. д-ра Вол. Кубійовича, головного редактора АЕУ, друк кольорових мап, що мають бути додані до цієї книги, як також наладнується справа підготови індексу. У заавансованій підготові є ювілейні публікації УНС. У В-ві УНСоюзу немає складніших редакційних проблем, хоч назрівають проблеми працівників. УНСоюз вчинив нову велику прислугу „Свободі", придбавши для неї мікрофільмі річників та відповідний апарат для їх відчитування і роблення копій, що надзвичайно полегшить усякі досліди праці.

Увага для великого почину

На закінчення своїх нарад Екзекутивний Комітет віддав ще увагу великому крайовому українському культурному фестивалеві, що відбувся на початку серпня ц. р. в Дафині, Канада з участю десяток тисяч народу та перетворюється в загально-канадійську культурну українську імпрезу. Про цей фестиваль коротко звітували заступник гол. предсідника Богдан Зорич та гол. касир Петро Пуцило, які разом з гол. радним проф. Мироном Куропасем взяли в тій імпрезі участь, а проф М. Куропась приготовив з цієї нагоди спеціяльне видання англомовного „Українського Вижневика", що появилося минулого тижня.

Українці Ню Йорку відзначать 9-ту річницю вбивства Степана Бандери жалобно-протестаційною маніфестацією

З ініціятиви 11-го Відділу ООЧСУ в Ню Йорку, Організації Українського Визвольного Фронту влаштовують 15-го жовтня цього року жалобно - протестаційну маніфестацію під большевицькою місією в ОН на розі Лекінгтон евню і 67-ої вулиці

Маніфестація почнеться о 6:30 вечора. Панахидою на призначеному для маніфестації місці під голим небом. Після Панахиди всі учасники з свічками в руках та з відповідними транспарентами проведуть маніфестацію Буде відчитано судовий виклик-оскарження деспотичної Москви за підступне вбивство Степана Бандери та інших героїв української визвольної боротьби, за нерадовбичу політику в Україні та інших поневолених країнах, за всі злочини, які вчинила Москва за останніх 50 років.

Судове оскарження буде доручене московським імперіялістам через їх місію в ОН. Американському амбасадорові в ОН Джеймсові Руссах Віджджінсоні буде передана петиція з проханням щоб Уряд поставив справу окупації та експлуатації України Москвою на порядок дня відповідних Комісій ОН.

Під час маніфестації будуть роздавані летючки і на закінчення відчитані відповідні резолюції. Зовнішні зв'язки маніфестації очолює М. Шпонтак, голова ПАБНА в Ню Йорку, який заангажував, як пресового референта, Билла Ларкена. відомого приятеля українського народу. Пан Леркін, між іншим, виконував таку саму функцію під час відвідин Америки Його Блаженство Верховним Архиєпископом Йосифом Сліпим. Все українське громадянство, а особливо українську молодь закликається до активної участи.

Емануїл Притула переобраний на голову...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

була більш продуктивною. Після доповіді вив'язалась обширна і речева дискусія, в якій порушено ряд актуальних справ як святкування 75-річчя „Свободи", справа дивиденд за виплачені грамоти та дивиденди ювілейної з підвишкою 75%, справа приміщень на „Союзівці" та ряд інших організаційних справ. В дискусії і запитах забирали слово: проф. Кормелюк. Ціздин, дир. Притула. проф. Хома, Малко, пані Іванюк, Зенюк, Пісецький, Хай, Лукіянчук і Смоляк. На закінчення присутні схвалили влаштувати в місяці листопаді ювілейне свято з нагоди 75-річчя „Свободи" і при цьому влаштувати впродовж одного тижня виставу важнійших видань „Свободи".

При спільній перекусці, яку приготовили пані Анна Притула, Михайлина Іванюк і Анна Поліщук, учасники зборів продовжували наради над плянами праці округи, а головно широко обговорювали проголошену 3-місячну кампанію УНСоюзу в справі приєднування нових членів. Секретарі 15 Відділу Остап Зенюк і 55 Відділу Адам Ціздин вручили Степанові Гавришеві по 3 аплікації нових членів, а заслужена союзова діячка і секретарка 290 Відділу п. Михайлина Іванюк дала одну аплікацію. Всіх присутніх представників Відділів було на зборах 18, які репрезентували 6 Відділів.

ДОПОВІДЬ ГЕН. ВИШНІВСЬКОГО У ВІДДІЛІ ОБВУА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Старанням місцевого Відділу ОБВУА тут в суботу, 5-го жовтня, в залі Українського Літературно - Мистецького Клюбу при 149 Другій Евню, генпор. О. Вишнівський прочитає спогад на тему „Остання ніч у Першому Зимовому Поході". Доповідь призначена для кол. вояків та ширшого громадянства. Вхід вільний. Початок о год. 7:00 увечорі.

В Бавнд Бруку похоронено Секретаря УНС Івана Мальця

Ню Йорк. — В п'ятницю, 20-го вересня 1968 р. похоронено на цвинтарі в Бавнд Бруку сл. п. секретаря Товариства св. Володимира, 130 Відділу Українського Народного Союзу, Івана Мальця, який помер ненадійно на 45-ому році життя на серцевий удар. Тіло Покійного було зложене в похоронному заведенні Петра Яреми, в якому в четвер, 19-го вересня о. Йосип Кузьмяк відправив панахиду. Після панахиди головний секретар УНСоюзу, д-р Ярослав Падох, попрощав Покійного від УНСоюзу й подякував йому за довголітню громадську працю на становищі секретаря свого Відділу й Відділу УККА та в інших місцевих організаціях. Наступного дня, після Заупокійної Служби Божої в церкві св. Юра в Ню Йорку, відвезено тіло Покійного до Бавнд Бруку, де його похоронено. Покійний народився 17-го вересня 1923 р. в Старім Селі, повіт Рава Руська й в 1949 р. прибув до ЗСА. Залишив в смутку дружину Наталію, сина Богдана, студента медицини, та братів Андрія і Федора в Україні.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В НЮ ЙОРКУ ПОСВЯТИТЬ ПРАПОР

Ню Йорк. — Пластова Станиця в Ню Йорку відбуде урочистість посвячення українського національного прапору, у неділю 6 жовтня, о год. 10:15 ранку, в авдиторії школи св. Юра на 6-ій вулиці. Крім посвячення прапору, відбудеться заприсяження хоружного, вписування до пам'яткової книжки і вбивання цвяшків.

СПОРТ

Редаґує В. Сохан

ВИСЛІДИ ПОДВІЙНИХ ГОР ТЕНІСУ

(Союзівка, 14-го і 15-го вересня 1968)

ЧОЛОВІКИ

Елімінації

Я. Гук і П. Андріюк — В. Ленець і Р. Рак 6:0, 7:5
Ю. Ломаґа і М. Ломаґа — Ю. Петрикевич і В. Елиїв 6:0, 6:1
Л. Гнатів і М. Фалинський — Р. Куц і Д. Завіс 8:6, 6:2

Перша рунда

З. Яцків і М. Шиян — Ю. Кизима і Р. Мисяк 6:1, 6:4
Я. Гук і П. Андріюк — Р. Літепло і Р. Карпо 6:1, 6:3
З. Маркевич і Е. Колянківський — А. Навроцький і Б. Стефанишин 6:0, 6:1
П. Шиприкевич і Ю. Витанович — М. Душник і М. Магмет 6:4, 6:1
Б. Бурачинський і З. Матківський — А. Пацук і Р. Ракочий 6:2, 6:0
Ю. Савчак і О. Олинець — Ю. Ломаґа і М. Ломаґа 6:3, 6:0
З. Снилик і В. Гук — Л. Гнатів і М. Фалинський 6:0,6:1
Ю. Карапінка і Б. Кучинський — І Сохан і Ю. Граб 6:1, 6:2

Чвертьфінали

З. Яцків і М. Шиян — Я. Гук і П. Андріюк 6:0, 6:3
З. Маркевич і Е. Колянківський — П. Шиприкевич і Ю. Витанович 7:5, 6:0
Б. Бурачинський і З. Матківський — Ю. Савчак і О. Олинець 6:1, 8:6
З. Снилик і В. Гук — Ю. Карапінка і Б. Кучинський 7:5, 6:3

Півфінали

З. Маркевич і Е. Колянківський — З. Яцків і М. Шиян 7:5, 8:6
Б. Бурачинський і З. Матківський — З. Снилик і В. Гук 6:2, 4:6, 6:0

Фінал

Б. Бурачинський і З. Матківський — З. Маркевич і Е. Колянківський 6:3, 11:9

МІШАНІ ПАРИ

С. Гук і Ю. Ломаґа — М. Граб і Ю. Граб 6:0, 6:2
І. Шиян і М. Шиян — Л. Гук і Я. Гук 6:1, 6:4
З. Ленець і Ю. Савчак — Х. Карпевич і П Шиприкевич 6:2, 6:4

Півфінали

А. Кейбіда і З. Яцків — С. Гук і Ю. Ломаґа 6:1, 6:2
І. Шиян і М. Шиян — З. Ленець і Ю. Савчак 6:1, 4:6, 6:4

Фінал

А. Кейбіда і З. Яцків — І. Шиян і М. Шиян 6:1, 6:4

ЮНАКИ

Р. Ракочий і А. Бурачинський — Г. Бурбелла і Е. Камінський 6:1, 6:3
Л. Гнатів і Ю. Фалинський — В. Драган і А. Ленець 6:3, 6:1

Фінал

Л. Гнатів і Ю. Фалинський — Р. Ракочий і А. Бурачинський 6:4, 6:3

— о —

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК У ВИСЛІДАХ ТЕНІСОВИХ ПЕРШОСТЕЙ УСЦАК

(„Свобода" — ч. 165 з 7-го вересня 1968)

Елімінації чоловіків:

Ераст Снилик — Володимир Елиїв 6:1, 6:1
Євген Мандзій — Борис Бурачинський 6:4, 9:7
Зенон Маркевич — Юрій Чапельський 6:1, 6:2

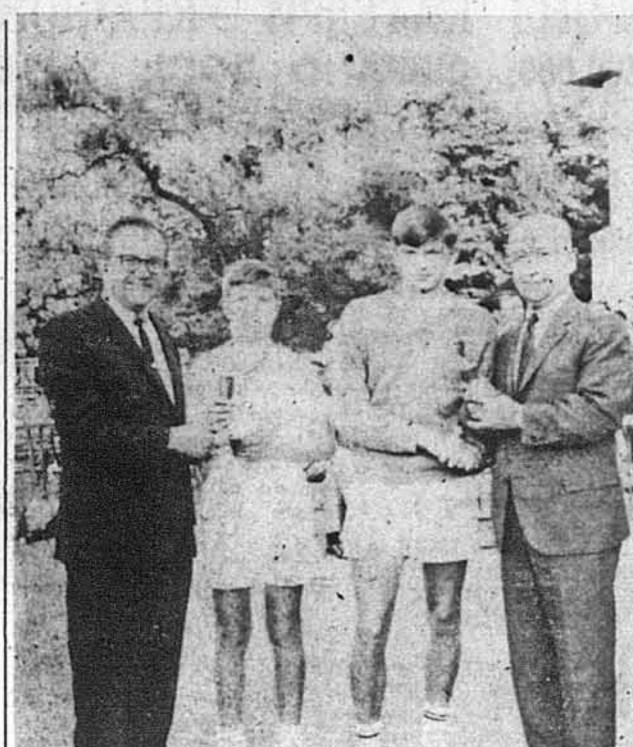
Перша рунда сеньйорів:

Володимир Гук — Роман Куціль 6:0, 6:2

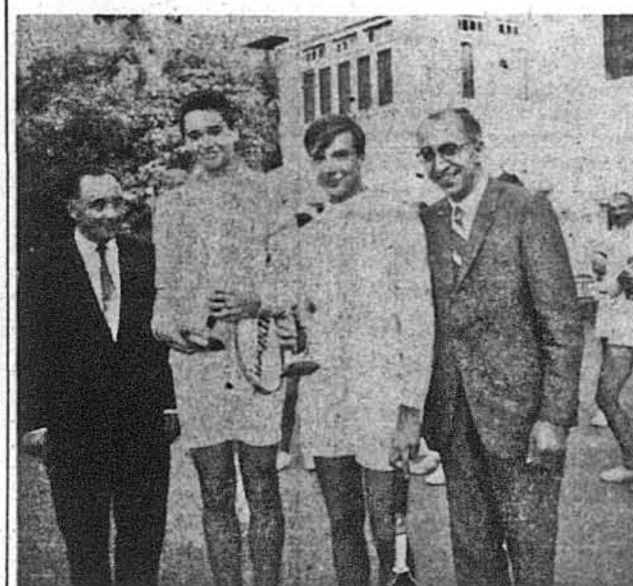
Перша рунда юнаків 13-16 р.:

Я. Бойчук — Е. Камінський 5:7, 6:4, 6:4.

— о —

Чемпіони тенісу в подвійній грі юнаків Юрій Фалинський (зліва) і Любомир Гнатів, яким вручають чаші гол. касир УНСоюзу Петро Пуцило (зліва) і гол. предсідник УНС Иосип Лисогір.

Тенісисти Роман Ракочий мол. і Андрій Бурачинський, які здобули друге місце в подвійних грах юнаків у товаристві адміністраторів Союзівки Володимира Кваса (зліва) і Данила Слободяна, які вручили їм ці чаші.

УСК — „Н. И. ГОТА" 1:2

Норт Берґен, 22-го вересня. — До цих других мистецьких змагань футболістів УСК-у у „Великій Десятці" виступила дружина УСК-у в такому складі: Копчук, Попович, Ґонзалес, Кравець, Янґ, Мицак, Ангел, Фінні, Масний, Шмотолоха, Соловейко (резерва: Вільсон, Ґляп, Гавран і Чорний). „Гота виступила з шістьма репрезентантами Німецько-Американської Футбольної Ліґи та трьома змагунами професійної дружини „Н. И. Дженералс", один з яких був сорок разів репрезентантом збірної Ліберії. Супроти них вийшла відмолоджена дружина УСК-у із семи українськими змагунами.

Перша половина, мимо декількох грізних акцій під воротами „Готи", закінчилася безворітним вислідом 0:0. Найкращим змагуном в цій півгрі був Павло Масний. В перших п'яти хвилинах після перерви УСК повів наступи на ворота німців, один з яких приніс перші ворота для УСК-у, коли В. Шмотолоха відібрав м'яча оборонцям „Готи" і майже завів його до сітки. Після цих воріт переведено у складі УСК-у дві зміни: Вільсон прийшов на місце Масного, а Ґляп на місце Ангела. Ці зміни показалися не корисними для дружини УСК-у і їх використав противник, який міг вжити в наступах на ворота УСК-у своїх помічників. Ці акції принесли втрату двох воріт на 14ій і 25-ій хв. другої півгри.

Багато симпатиків УСК-у назвали нашу дружину „мізерною" після цієї невдачі, тому й осмілююся пригадати критикам деякі факти:

Обі програні зустрічі в цьому сезоні були з сильними суперниками, яких, на мою думку, не міг перемогти теж і попередній склад УСК-у. Цим самим не можна осуджувати спроб УСК-у грати з нашими молодими змагунами, бо УСК виховує нашу молодь у спортовому дусі і скорше, чи пізніше, матиме з нею гарні осяги. Вкінці не слід порівнювати відразу в перших змаганнях молодих недосвідчених ще наших аматорів із професійними чужими змагунами. Ми повинні старатися більше довіряти самим собі, тобто нашій молоді і давати їй змогу змагатись, гартуватись і вишколюватись на добрих футболістів, якими вони безсумнівно скоро будуть.

В. П.

Чемпіони тенісу в конкуренції мішаних пар Андрея Кейбіда і Зиновій Яцків

ТАРЗАН, Ч. 6069. Іто боїться потвори!

— Маємо доволі сильної винної лози, Тарзане. Скажіть мені, коли матимете досить.

— Ця вода глибока, Іто! Більше як двадцять п'ять стіп! — Ця потвора мене денервує Тарзане!

— Я занурив лозу сімдесят п'ять стіп, і камінь ще не на дні! Це нечуване, давайте ще лози, Іто! — Краще буде, як вб'ємо цю потвору, Тарзане!